

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μα οι φίλοι του Γκονζάγκα προτίμησαν ν' ακολουθήσουν τον κύριο τους και να περάσουν με σκύμμενο το κεφάλι μπρός από το Σαβερνύ, το χτεσινό σύντροφό τους, ο οποίος τούς φώναζε τώρα κατάμουτρα την ατιμία τους.

"Όταν ο Γκονζάγκας κι' οι φίλοι του άπομακρύνθηκαν, ο Σαβερνύ, γυρίζοντας προς τους καινούργιους του συντρόφους, τούς είπε :

—Και τώρα, έμπρός! Δεν θα ξαφιαστώ καθόλου, αν δω σέ λίγο τούς 'Ισπανούς να μάς καταδιώκουν, γιατί σίγουρα ο Γκονζάγκας θα πήγαινε κ' έθειε να μάς προδώσει...

"Ο δούξ ντε Σαιντ-Αλιάν, φέρνοντας το άλογο του δίπλα στο άλογο του μαρκησιού, έσκυψε και τον φίλησε, ενώ η δούκισσα, από το παράθυρο του αμαξίου, του άπλωσε το λευκό της χέρι, το οποίο άγγιξε με τ'ά χείλη του.

—'Ηταν τρέλλα αυτό που κάνατε, του είπτε, μά ήταν μά ύπεροχη τρέλλα...

—'Ηταν μά πράξις δικαιοσύνης και τίποτε άλλο! άπάντησε ο Σαβερνύ. "Όταν συναντήη κανείς μά έχιδνα στο δρόμο του, πρέπει να τής πατάη το κεφάλι. Μά δυστυχώς δεν είχα το δικαίωμα να τον σκότωσω... Αυτό το δικαίωμα άνήκει μόνο στο Λαγκαρντέρ! "

Κι' εξακολούθησαν το δρόμο τους, κατά τή διάρκεια του οποίου ο νεαρός μαρκησιός διηγήθηκε στον πρεσβευτή και στη σύζυγό του την ιστορία του Λαγκαρντέρ και τής Αύγης ντε Νεβέρ, συγκινώντας τους μέχρι δακρύων.

Χωρίς να κάνουν κανένα σταθμό, εξακολούθησαν να καλπάζουν όλη τή νύχτα και τ'α χαράματα βρισκόντουσαν σέ δυό ώρων άπόσταση από τ'α γαλλοίσιανικά σύνορα.

"Εξαφιν, καλπισμός άλλων άκούστηκε πίσω τους και έξη κασαλλάρηδες, έξη άλγκουαζίλοι (άστυνομικοί) φώνησαν πίσω τους.

Είχαν ξεκινήσει δώδεκα από τήν Μαδρίτη, μά τ'α άλογα τών μισών είχαν σκάσει στο δρόμο από τον πολύ δρόμο.

"Όταν πλησίασαν μετεβίβασαν στον πρεσβευτή κ. ντε Σαιντ-Αλιάν, εκ μέρους του 'Ισπανού πρωθυπουργού 'Αλμπερόνι, τή διαταγή να επιστρέψουν άμέσως στη Μαδρίτη.

"Ο πρεσβευτής τή διάβασε και είπτε χαμογελώντας περιφρονητικά :

—'Ηγναίητε να πής στον πρωθυπουργό σας ότι διαταγές μόνο από τήν Αύτου 'Ψηλότητα τον αντίσταιλά τής Γαλλίας λαβαίνω!

—'Εν τούτση περιπτώσει, είπτε ο έπικεφαλής τών άλγκουαζίλων, είμαστε ύποχρεωμένοι να σας έμποδίσουμε να περάσετε, έστω και διά τής βίας, τ'α σύνορα.

"Ακούοντας τ'α λόγια αυτά, ο δούξ ντε Σαιντ-Αλιάν και ο Σαβερνύ έφρούλησαν. Συγχρόνως ο ύπηρετες του πρεσβευτού, με τ'α όπλα τους στα χέρια, στάθηκαν πίσω τους.

Οι άλγκουαζίλοι, έντωμεταξύ, είχαν σταθή μπροστά στο άμάξι και τού έφραξαν το δρόμο.

—Σας έξορκίζω, ν' άποσυρθήτε! τούς είπτε ο δούξ. Διαφορετικά, θά σας έπιτεθοδύ!

Μά οι άλγκουαζίλοι δεν σάλειψαν από τή θέσι τους και στάθηκαν έτοιμοι να άποκρούσουν τήν έπίθεσι.

"Εξαφιν τότε ή πόρτα του ά. αμαξίου άνοιξε κι' ή δούκισσα ντε Σαιντ-Αλιάν, μ' ένα πιστόλι στο κάθε της χέρι, πήδηξε στο δρόμο.

Δυό πυροβολισμοί διαδοχικοί

—Φίληστε αυτό το χέρι που σκότωσε!... είπτε ή δούκισσα.

άντήχησαν κι' ο έπικεφαλής τών άλγκουαζίλων σωριάστηκε κάτω με το κεφάλι του τρυπημένο.

"Ένας άλλος γλύστρησε πάνω στη σέλλα του, με το πόδι του πασιμένο στον άναβολέα, ενώ το άλογο του άρχισε να καλπάζη με όλη του τήν ταχύτητα προς το δρόμο τής Μαδρίτης, κάνοντας ν' άνατηδάη στο πετρώδες έδαφος το σώμα του καθάλαρη του, που σέ λίγο θά γινότανε κομμάτια.

"Ένας τρίτος άλγκουαζίλος έπεσε τέλος κάτω, με το στήθος του τρυπημένο από το σπαθί του Σαβερνύ, και οι άλλοι τρεις το έθωσαν στα πόδια.

—Σας έπιστρέφω τον έπαινό σας! είπτε ο Σαβερνύ, βοηθώντας τή δούκισσα ν' άνεθι στο ζμάξι της. Αυτό που κάνατε, ήταν μά τρέλλα, μά μά τρέλλα ύπέρχη.

"Εκείνη του έβωσε το χέρι της και του είπτε :

—Φιλήστε αυτό το χέρι που σκότωσε. Αυτή θα είναι ή μόνη του άνταμογή.

"Επειτ' από δυό ώρων δρόμο, πέρασαν τέλος τ'α σύνορα, χωρίς κανένα άλλο έπεισόδιο. Τότε ο Σαβερνύ στάθηκε και είπτε :

—Κύριοι έδω έγώ σας άποκαιράω... Σας έβουχα εύτυχισμένο ταξείδι. Ποτέ συντροφιά δεν ήταν πιο ευχάριστη από τή δική σας.

Μά, άλλοίμονο! και τ'α ώραίότερα πράγματα έχουν ένα τέλος. Τώρα που ή πρώτη μου άποστολή, τελείωσε έπιτυχώς, έχω και μά' άλλη άποστολή να εκπληρώσω : Πρέπει να μάθω τί άπόγιναν ο Ιπότης Λαγκαρντέρ, ή Αύγη ντε Νεβέρ και ή φίλη της ντόνα Κρούξ...

—Κατόπιν θά επιστρέψετε στο Παρίσι :

—'Όχι άμέσως, γιατί σέ μά ββομάδα το πολύ, ο πόλεμος θά κηρυχθή μεταξύ Γαλλίας και 'Ισπανίας και πρέπει να πολεμήσω...

—'Ελπίζω πώς ο πόλεμος αυτός θα είναι σύντομος, είπτε ο κ. ντε Σαιντ-Αλιάν, γιατί ή 'Ισπανία δεν θ' άνθήξη σ' αυτόν. Μην εκθέτετε άσκαπα τή ζωή σας, άγαπητή μου μαρκησιε, γιατί έχετε καινούργιους φίλους, που ένδιαφερόταν πολύ γι' αυτήν... Στήν επιστροφή σας, μην ξεχάσετε σας παρακαλώ νάρθητε να μάς έπισκεφθήτε στο Παρίσι και να βεβαιωθήτε για τήν ειλικρινή φίλια μας...

—'Εγώ θά προσεύγομαι για σας! έπρόσθεσε ή δούκισσα.

—Ναι, προσευχηθήτε στο Θεό ν' άπελευθερωθή γρήγορα ή Αήγη ντε Νεβέρ και να γίνη κόμησσα ντε Λαγκαρντέρ... και ο Σαβερνύ να ξαναερή τή ντόνα Κρούξ...

—...και να τήν κάνη μαρκησία ντε Σαβερνύ! έπρόσθεσε ή δούκισσα.

—Σας ευχαριστώ, κυρία μου... Και τώρα, σας φιλώ το χέρι... Χαίρετε, κυρία δούξ... Και ώρε-ωούαρ στο Παρίσι...

V

ΕΠΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

"Ο Σαβερνύ, όταν έβριμε μόνος, άποφάσισε να διασχισή τή χώρα τών Βάσκων, για να πάη στο Μπουζογκο, με τήν έλπίδα ότι θα συναντούσε εκεί τον Λαγκαρντέρ. "Έτσι βρέθηκε στο πέρασμα του Πάνκορμπο, όπου είχε γίνη ή έπική πάλη του Λαγκαρντέρ και τών λαθρεμπόρων. "Έκει άναγκάστηκε να πεζέψη, για να περάση πω εύκολα. Οι βράχοι δλόγυρά του ήσαν κατάνυκτοι και ένα πλήθος κοράκια έκρωζαν ψηλά.

"Εξαφιν, είδε μπροστά του ένα πτώμα, έν άποσυνθέσει σχε. δόν.

"Ο Σαβερνύ έσκυψε και, άνατριχιάζοντας, είδε τή σπα-αμένη λεπίδα ένός σπαθιού,

οās συναγωνιστώ θέλω... 'Απλούστατα, θέλω να πλησιάω ά παρατήρητος μία κοπέλα ώμορφη που αγαπούσα, και την όποια μου άρπαξαν μέσα άπ' την άγκαλιά μου... Μεταμφιεστικά λοιπόν με τό ρούχα του επαγγέλματός σας... 'Υστερα από τέσσερις ήμέρες θα ξετυθώ... 'Εχετε το λόγο μου!...

Γενικά και καλόκαρδα γελία ύποδέχτηκαν τις τελευταίες φράσεις του. 'Όχι μόνον ή συμπύλιωσις ήγινε τελεία, άλλα και τα αγαθήσχα εκείνα παιδιά του λαού προσφέρθησαν να βοηθήσουν τόν Σαθερνύν στις προσπάθειές του.

—Πού κάθεται ή καλή σου, ξέρεις;... τόν ρώτησαν σε μία στιγμή.

—'Όχι, μά την πιστι μου! Έκανε με θλίψη ό Σαθερνύ. —Θά την βρούμε εμείς... 'Ενοια σου... Πές μας τά χαρακτηριστικά της... Θά ειδοποιήσουμε και τούς άλλους συντεχνίτες μας να μη σε πειράζουν, και νάχουν κι' εκείνοι τό νόυ τους για τό κορίτσι!...

Χαρούμενος ό μαρκήσιος, τούς περιέγραψε τά χαρακτηριστικά της Αύγης, της ντόνας Κρούς, του Λαγκαντέρ, του Πασιπούα, και στά τελευταία τού Κοκαρντάς, τού πιό εύκόλου μάλιστα στην αναγνώρισι άπ' όλα τά άλλα πρόσωπα "Επειτα πρόβησε:

—Πενήτα πεσέτες δίνω σ' εκείνον που θά μου βρη ένα οποιοδήποτε άπ' τά πρόσωπα που σάς περιέγραμα... Κάθε πρωί και την ίδια ώρα, δά με βρίσκειτα εδώ... 'Ωρεθούρα για αύριο, λοιπόν... 'Ενταμεταξύ, φύγω κι' έγώ για να ψάξω μαζί με σάς!...

—Νερό!... Νεράκι δροσερό!... Ποιός θέλει νεράκι!... 'Ετσι θαλαρρηγιάζοντα από άρκτη ώρα τώρα ό νεαρός μαρκήσιος μας, διατρέχοντας τούς δρόμους της Μαδρίτης και προσέχοντας με κρυφή λαχάρα στα πρόσωπα όλων όσους συναντούσε.

Στην πλατεία 'Μαούρι, μία συγκέντρωσις κόμου τόν σταμάτησε: "Ήταν ένας καλόγηρος, ό όποιος, έθγαζε λόγο στα πλήθη, κατακραυμώνοντας τούς άθεούς κι' έχοντας στη ράχι του ένα δισάκι φουσκωμένο με συλαγοχάρτια, έτοιμα για πούλημα στους εύλαθεούς."

Θέαμα θλιβερό κατηλείας τών Θεών, συνηθισμένο την εποχή εκείνη!...

Τό πρόσωπο τού καλογήρου εκείνου δέν φαινόταν καλά, γιατί τό μισοσκέπαστο ή μάσχη κουκούλα τού ράσου του. Είχε όμως τόση εύγλωττία στό κήρυγμά του, ώστε θά τόν νόμιζε κανένας για αυτόπη μάρτυρα τών Παθών τού Κυρίου και γνώστη βαθύ, εκ προσωπικής πείρας, τών βασάνων της Κολάσεως και τών απολαύσεων τού Παραδείσου.

Μάλις τελείωσε τό κήρυγμα κι' οι θρησκώληποι άγόρασαν μερικές 'Αφέσεις τών άμαρτιών τους", σκόρπισε ό κόσμος κι' έμειναν στην πλατεία μόνον καμιά δεκαριά άλγκουαζιλ (άστυφίλακες), ένας ύδροπωλητής όνομαζόμενος μαρκήσιος ντά Σαθερνύ, κι' ένας Καπουκίνος καλόγηρος, που ως τώρα βρισκόταν μπερδεμένος στο πλήθος τών άκροατών.

Ο Καπουκίνος αυτός φαινόταν σαν να αναζητούσε κάποιον Ξαφνικά, ένας άστυφίλας τόν ξεχώρισε, τόν έδειξε στους συναδέλφους του, εκείνοι ρίχτηκαν να τόν πιάσουν, κι' ό δυστυχισμένος κληρικός, νιώθοντας τά δυσάρεστα — ποιός ξέρει για ποιόν λόγο—νύχια της 'Αστυνομίας επάνω του, τθβαλε δλοταχώς στα πόδια!...

Ο Σαθερνύ έκθαμβος παρακολούθησε την ξαφνική αυτή σκηνή. Είκοσι φορές θά έφεραν βόλτα δλόκληρη την πλατεία—μπροστά ό Καπουκίνος και πίσω του οι άλγκουαζιλ—μά τό άποτελεσμα έμεινε τό ίδιο: 'Ο καλόγηρος είχε πόδια λαγού κι' εκείνοι είχαν πόδια γελώνας!

Στην είκοστή, τέλος, φορά, ό καλόγηρος έτυχε να περάσει κοντά στον Σαθερνύ, τρέχοντας λαχανιάζοντας, και βλαστημώντας:

—Μά τόν σκοφου τού Υψίστου, κρατούν καλά τά πόδια μου άκόμα... Τρέξτε όσο θέλετε, κανάγηδες... Έ' άργήσετε να με πιάσετε!...

Ο Σαθερνύ τινάχτηκε σαν να τού έخوان καρφή στη ράχι: —Διάολε! μουρούρισε έκθαμβος. Είνε ή φωνή τού Κοκαρντάς, αυτή... 'Αμ' ό άλλος καλόγηρος τότε, που στεκόταν πλάγι του όταν πρόσεχαν στον ιεροκήρυκα!... Μήπως ήταν ό Πασιπούα;

Τι νάκανε: Νά τόν φώναζε;... 'Ασφαλώς θά τόν κατέστρεφε τότε!...

Κάτι όμως, κρυμμένο κάτω άπ' τά ράσα τού Κοκαρντάς, άρχισε να δυσκολεύει τώρα την τρεχάλα του: "Ήταν τό μακρό και τεράστιο σπαθί του, τού όποιου ό ζωστήρας χαλαρωνόταν διαρκώς και τού μέρβενε τά πόδια!..."

Στά τελευταία, ό Κοκαρντάς περικλωμένος ξαφνικά, έκανε μία τούμπια στο χώμα κι' οι άλγκουαζιλ ρίχτηκαν επάνω του με κρουαγές θριάμβου...

Μά είχε πάφει πεία να είνε ένας δειλός και φτεροπόδαρος καλόγηρος, ό φίλος μας, και ξανάγινε ό Κοκαρντάς που έέραμε: 'Εμπηξε μία φοβερή βλασφημία, τινάχτηκε όρθος σαν ταύρος λυσοσάμενος, έγωσε τού χέρι του κάτω άπ' τά ράσα, και τραβώντας τό σπαθί του, τό άνιμισε γύρω του με μανία!

"Ήταν μεγαλοπρεπής, έτσι... Τριάντα σχεδόν άλγκουαζιλ τόν κύκλωναν τώρα — τραβηγμένοι άπ' τούς πλαγιούς δρόμους σε βοήθεια τών συναδέλφων τούς—μά κανένας δέν τολμούσε να πλησιάσει στον άρρισμένο κι' άρεμάνιο καλόγηρο... 'Ο Σαθερνύ, που έκτιμούσε την άληθινή άνδρεία, συγκρατούσε τόν έαυτό του με δυσκολία: Πόσο άπ' ήθελε να τρέξη κοντά στον Κοκαρντάς, για να τόν βοηθήσει στη γιγαντιαία πάλη του!...

Δυστυχώς, κυκλωμένος καθώς ήταν ό Γασκίνος μας καταμένη στην πλατεία, δέν μπορούσε ναχή τό νόυ του προς όλες τις κατευθύνσεις. Κάποιος επιδέξιος άλγκουαζιλ γλύστρησε άπαρατήρητος πίσω του, έσκυψε στη γη, κι' ό Κοκαρντάς ένοιωσε τόν έαυτό του έξαφνα να βρίσκεται καβάλα σε κάτι τό άπροδιόριστο!...

Δέν πρόλαβε ό φτωχός να τό προσδιορίσει, αυτό τό κάτι, γιατί παρευθός τινάχτηκε ψηλά, κι' έπεσε ύστερα στο χώμα, με την πλάτη στό έβαφος και με τά πόδια του στον άέρα!...

—Φτού! Έκανε λυσοσάμενος κι' έκθαμβος συγκρόνος Τί έλεινούς κι' ύπουλους τρόπους που έχουν αυτοί οι κανάγηδες!... Αυτό λέγεται άνανδρία, άγένεια, και τίποτε παραπάνω!...

Δέν πρόλαβε—έπίσης—νά πη και περισσότερα: Χωρίς να τού νοιώσει πώς, βρέθηκε σφιχτοδεμένος, και μ' ένα φιμωτρο γερό στο στόμα του.

Τόν σήκωσαν σαν πεθαμμένο, και τόν κουβάλησαν στη φυλακή!...

Ο Σαθερνύ, άκίνητος, φράζε άπ' τό κακό του. Παρηγορήθηκε όμως κατόπιν, όταν σκέφτηκε ότι ό άλλος καλόγηρος θά ήταν έξάπαντος ό Πασιπούα, κι' ότι εκείνος ξέφυγε, τουλάχιστον. "Ω, θά τόν έβρισκε χωρίς άλλο, και βρίσκοντας αυτόν, θάβρισκε και τόν Ιππότη Λαγκαντέρ!"

—Χι!... φιθύρισε τότε, σωματάντας από ξαφνική σκέψη. Μήπως ό καλόγηρος με τά συγκροχάρτια ήταν ό τίσιος ό Λαγκαντέρ;...

Και βάλθηκε με τά μούτρα να ψάχνει προσεκτικά στους δρόμους, προσέχοντας ιδιαίτερα στους καλογήρους που συναντούσε. Πολλές φορές πέραςε πλάγι κι' άπ' τόν διευθυντή της 'Αστυνομίας: Πλάγι άπ' τόν τρομερό πρέβστο.

Μά εκείνον, τόν περιφρόνησε... Ούτε τούδωσε καν σημασία... Ούτε τόν πρόσεξε καθόλου...

*Εκείνος δέν ήταν, βλέπετε, καλόγηρος!...

***

Τη μεθεπομένη ήμέρα, ή Μαδρίτη ξύπνησε άπό μία γενική κωδονοκρουσία, πένθιμη σαν κωδονοκρουσία κηδείας...

"Η πλατεία της Σεβάντα γέμισε παρευθός άπό κόσμο, συγκρατημένο παράμερα σε κύκλο από λαγουρατή δύναμι στρατού

Στό μέσον της στρατιωτικής αυτής ζώνης, ύπήρχε στημένη ή άγχώνη.

Ο δήμιος ανέθηκε για τελευταία φορά στο ίκρίωμα, για να βεβαιωθεί ότι όλα ήσαν εν τάξει. Σαφράλλως μάλιστα με τά χέρια του κατά μήκος τού σκουινού, και γλύστρησε έπειτα κάτω, για να βεβαιωθεί άν ή θηλεία της άγχώνης ήταν στερεή, κι' άν λειτουργούσε κανονικά κι' εύκόλα, σύμφωνα με τούς κανόνες τού άπαγορευτικού επαγγέλματος.

Σ' αυτά λοιπόν καταγιόταν ό δήμιος, μά άν μπορούσε κανένας να τόν δει, που γελούσε κάτω άπ' την κουκούλα που τού έκρυβε δλόκληρο τό πρόσωπο, άν ανατριχιάζε. Πραγματικά, ήταν άλλόκοτος δήμιος αυτός. Δέν ήταν ό συνηθισμένος δήμιος της Μαδρίτης, ό άλλοιθωρος και κοντόπαχος εκείνος άνθρωπος, που συνήθιζε να κρατάη τό πρόσωπό του και τό κεφάλι του ξεσκεπαστο κατά την ώρα τών έκτελέσεων. Ήταν ένας λυγρό και ψηλό άτομο, ντυμένο με μαύρο βελούδινο κοστούμι, και με τό κεφάλι του χωμένο δλόκληρο σε μία κουκούλα, ή όποια είχε δύο τρύπες στη θέσι τών ματιών, για να μορφή να βλέπει.

—Μπά!... Δέν είνε ό δήμιος που ξέραμε! Έκανε έκπληκτη μία γυναίκοιλα τού λαού. Γιατί άραγε;

—Είνε ό δήμιος τού Κάδιε, αυτός! έξήγησε κάποιος πλάγι της. 'Ο κατάδικος που θά κρεμασθή, είνε πολύ ύψηλης περιώτης, βλέπεις, και γι' αυτό έφεραν ιδιαίτερα δήμιο για την έκτέλεσί του!

—Παναγίτσα μου!... Παρθένα μου!... είπαν τότε τρομαγμένα τρεις-τέσσερες άλλες γυναίκοιλες. Νά μάς λείπουν τέτοιες ιδιαίτερες τιμές, άν πρόκειται να μάς κρεμάσουν!...

Άλιες στιγμές άργότερα, τό νέο διαδόθηκε άστραπιαία στον όγλο που πλημμύριζε την πλατεία, κι' ήξεραν πεία ότι ό δήμιος ήταν άπ' τό Κάδιε, κι' ότι ό μελλοθάνατος θά ήταν τουλάχιστον δούε, άν όχι πρίγκηψ.

('Ακολουθεί)

